

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

§. 9. De privilegio per communicationem concesso

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

§. IX.

De privilegio per communicationem concessio.

reneri hanc dem monumentum statuere, iuxta vires hereditatis; quia satis expressit velle monumentum contrui; esto non appareat, quomodo sit construendum. Ergo idem erit in privilegio, cum satis expresserit Princeps se velle privilegium concedere.

Respondere esse longè diuersam rationem primo quia testator mandans monumentum contrui, satis expressit, quid faciendum sit potest enim fieri monumentum, esto non fiat similitudinem ac proinde satisfieri voluntati testatoris in substantia, le alteri ac proinde satisfieri voluntati testatoris in substantia, esto non fiat satis in modo: ac privilegio vti non potes, nisi scias in qua materia, & quo modo vti illo debeas, ac proinde qui tibi per generalia verba privilegium concessit simile alteri, quod nullam est, nullam tibi facultatem concessit, sed solum nomen privilegii dedit, & animum concedendi significauit. Secundo est diuersa ratio in illo casu testamenti, ac in privilegio; quia est testator non expresserit, quid faciendum sit, ipse tamen heres inter, retenti debet, eius voluntatem; cum vices illius gerat: ac privilegio non committitur potestas interpretandi voluntatem concedentis, quia ad concedentem, vel eius successorem adite potest. Quapropter heres tenetur monumentum facere, vt sibi ex coniecturata mente mandans, visum fuerit; privilegatus vero non potest vti privilegio vti, quin ad concedentem, vel eius successorem adeat pro privilegii explanatione.

4. Aduerto tamen, si aliquo modo Princeps in hoc privilegio ad instar expresserit, quid concedat; vt si dicat, concedo tibi hanc vel illam facultatem dispensandi in vobis eligendi Confessorum, &c. sicuti habet Petrus: tunc privilegii concessio tenet, etiam Petri privilegium nullum sit; quia per illam particulam, ad similitudinem privilegii Petri non irritatur concessio facta, & satis explicata; quia non apponitur vt conditio, sed exempli gratia: sic tradit alios referens Felix in cap. quoniam Abbas, de officio delegati, num. 11. Mandos, in tractat. de privilegiis ad instar, quasi. 5. Suarez numer. 7. Bonacina numer. 10.

Aduerto secundo, si privilegium Petri fuit aliquando validum, & firmum, vti vero vel renouatione amiserit, & princeps concedat tibi privilegium sicuti habet Petrus: probabiliter existimare poteris tuum privilegium valere quia videtur facta concessio de privilegio ad similitudinem illius, quod Petro concessum fuit, & quod existimabas habere.

Aduerto tertio si argatur, vel diminuat, aut omnino tollatur Petri privilegium post concessum tibi privilegium ad instar illius, non obinde augeri, & diminui tuum privilegium: quia Petri privilegium fuit tantum adductum in exemplum & similitudinem, ad determinandam voluntatem concedentis facta iam determinatione & concessione tuum privilegium ex alio non dependet. Item voluntas concedentis privilegium ad instar, loquitur attendit privilegium Petri in exemplo secundum statum, quem habebat tempore concessionis, quia solum ad instar illius est facta concessio. Ergo ex varietate postea subsequenti in exemplari non variatur privilegium ad instar. Quæ omnia satis confirmari possunt, argumentis legis in testamento, 2. ff. de condit. & demonstrat. & docuit Mandos, supra q. 6. §. 9. Suarez, n. 3. §. 4. cap. 16. num. 17. fin. vbi de privilegii communicatione, quod idem est, ac privilegium ad instar vt statim dicemus, Bonacina numer. 10. Emanuel Rodriguez tom. 1. q. 9. regul. 9. art. 9.

5. Sed quid dicendum de illa forma: Concedo tibi cathedralam, canonicatum, & beneficium, sicuti habuit tuus antecessor: inquam, succedas non solum in his, quæ iure ordinario cathedralæ, & beneficium sunt annexa, sed etiam in privilegiis personalibus, si forè illa habeat.

Ratio dubitandi est quia in privilegiis personalibus non datur successio, sed cum ipsa persona, extinguuntur, ex regul. privilegii de iur. in 6. Nihilominus dicendum est, si modus concessio tibi factus nouus fuit, neque antea visitatus, credendum est voluisse Principem transferre tibi non solum canonicatum, & præbendam; cum his, quæ ex iure ordinario ei erant annexa, sed etiam quæ ex particulari privilegio illi annexabatur, quia alias ille specialis modus, & forma concessiois frustrata esset apponitur & ita docet aduersus Barbol, in l. quia tale, ff. de iur. matr. Suarez lib. 8. c. 15. num. 11. Quam doctrinam aliquo modo confirmatam vidi in Ecclesia Compostellana; vbi Ludouic. Henriquez obtinuit casualem, quæ est dignitatem tenet vere, & in re est canonicatus in illa Ecclesia & simul etiam obtinuit alium canonicatum obijt & eius frater Antonius de Castro petiit à Pontifice vt tramque præbendam eo modo quo suus frater obtinuerat, auerit Pontifex supplicationi: & licet controuersum fuerit, an ex vi illius clausule sicut prædecessor suus obtinuit, fuerit facta dispensatio de facto iudicatum fuit in eius fauorem.

Ferd. de Castro Sum. Mor. Pars. I.

- 1 Quotupliciter hoc contingat.
- 2 Nunquam hoc privilegium vni religioni concessum, conferatur alteri communicari, si obseruantia regularis inde minuatur.
- 3 Quid si in ipsi privilegiis caueatur, vt non censeantur aliis communicata.
- 4 Restriccio facta religiosis Societatis Iesu ne possint suis privilegiis vti, nisi à Pæposito generali fuerint communicata, non communicatur aliis religiosis, tamesi privilegia communicentur.
- 5 Privilegia, Lubiana & gratia concessa alicui religioni in honorem alicuius sancti proprii ad alias transferuntur in communicatione proportionate seruata.

1 Privilegium per communicationem est quando communicatur tibi privilegium quod alteri est concessum. Triplex autem hæc communicatio contingere potest. Primo per quandam quasi extensionem eiusdem privilegii, ita vt vnum & idem privilegium quod aliquibus personis erat concessum ad alios æquè extendatur, non per nouam concessionem, sed per aggregationem plurium subiectorum: ita vt concessio potius tendat ad applicationem eiusdem privilegii ad plura subiecta, quam ad noui privilegii concessionem: & tunc cum sit idem privilegium, aucto, vel diminuto in his quibus fuit primo concessum, augetur, & dimiuitur in omnibus aliis. Secundo modo contingit communicatio privilegii concessi, non per communicationem, & applicationem privilegii ad plura subiecta æquè primo, & principaliter, sed secundario: qua ratione privilegium concessum religioni extenditur ad moniales: & privilegium concessum domino extenditur ad eius seruos, non quidem æquè primo, sed accessorie; cum autem accessorium sequatur naturam principalis, aucto vel diminuto principalis augetur, vel dimiuitur accessorium. Tertio, & principaliter contingit communicatio privilegii per nouam privilegii concessionem: sed quia illud privilegium, quod denuo conceditur est eiusdem rationis cum privilegio antea concessio; ideo per quandam similitudinem, & imitationem dicitur privilegium concessum communicari, & in hoc sensu communicantur privilegia vni religioni alteri religioni: neque inter huiusmodi privilegia, & privilegia ad instar inuenio aliquam in se differentiam, sed solum secundum maiorem vel minorem explanationem. Quapropter omnia illa quæ dicta sunt de privilegio ad instar, intelligi debent de hac privilegii communicatione. Sæpe tamen non solum privilegium concessum communicatur sed etiam concedendum, vt patet ex Bulla Pii V. Scicitati concessa, quæ incipit, Cum in defessa? vbi non solum privilegia concessa aliis religionibus, sed & concedenda communicantur; debet tamen hoc exprimi alias non intelligitur communicari privilegium nisi secundum statum, quem habet tempore communicationis.

2. Sed circa hæc privilegiorum communicationem est primo aduertendum non communicari privilegia alicuius religionis alteri, si ex eius communicatione obseruantia regularis labefactetur; quia Pontifex non intendit religionem destrucere, sed potius fouere. Quocirca privilegia concessa ordinibus militibus habendi proprium, testandi &c. siue concessa sint per modum dispensationis, siue ob aliquos fines superiores religionibus mendicantibus, non communicantur; quia sui monasterii, & gubernationis obessent sic Manuel Rodriq. tom. 1. q. 9. regul. quæst. 55. art. 2. Suarez lib. 8. cap. 17. num. 3. §. 4.

3. Secundo aduerto: si in ipsi privilegiis communicandis caueatur, ne censeantur aliis communicata, qui privilegio communicationis gaudent: sicuti in Bulla Gregorii XIII. edita anno 1584. quæ incipit, satis superque; & in Bulla Gregorii XIV. de instituto Societatis caueatur, necessaria est vt postea alteri hæc privilegia concedantur specialis clausula huius derogationis, alias hæc specialis prohibitio non censebitur derogata ita & tradit Suarez lib. 8. cap. 17. n. 8.

4. Tertio aduerto restrictionem factam religiosis Societatis de suis aliorum privilegiis, ne scilicet illis vti possint: nisi in quantum Pæposito generali fuerint communicata: vt concessit Gregor. XIII anno 1575. in Bulla incipiente, Ad futurum, non obitare quominus alia religiones suis privilegiis vti possint, quamuis per suos præpositos non fuerint communicata, quia illa restrictio non est in privilegio sed in ipsius vti ob specialem modum, quem habet Societas in suo regimine: dependet enim tota eius gubernatio à suo primo capi-

DE
ASTRO
DALAC
TOM.
LIB. II.
EIV.

re: & sic erat conueniens, vt etiam in vsu suorum privilegiorum dependeret? quod tamen aliis regionibus, quae hoc gubernationis modo carent, non videtur necessarium: atque ita possunt aliis religionibus nostra privilegia communicari, quin communicetur haec restrictio: & ita tenet Manuel Rodriq. tom. 1. regul. q. 55. art. 27. vbi. secundum dubium. Suarez lib. 8. c. 17. num. 6.

3 Quato aduerto privilegia, gratias & indulgentias concessas alicui religioni in honorem aliquorum Sanctorum sui ordinis transferri ad omnes alias religiones quae cum illa religione in privilegiis communicant porportione seruata; vt si cur illa prima religio habet facultatem non seruandi interdictionem, vel lucrandi subilzatum die vocationis suae Ecclesiae, & in festiuitate sui fundatoris, & aliorum Sanctorum: pari ratione alia religio communicans his privilegiis gaudeat in die vocationis suae Ecclesiae, & in festiuitate sui fundatoris supradictis privilegiis; hoc enim operatur illa communicatio privilegiorum: sic optime explicat Eman. tom. 1. reg. qq. quaest. 55. art. 20. ad lucen. Bullam lulij I. in qua hoc fuit declaratum. Suar. lib. 8. de leg. c. 17. num. 7.

S. X.

De privilegio concesso in forma communi, vel ex certa scientia.

- 1 Explicentur supradicta.
- 2 Quando censetur in forma communi, quando ex certa scientia privilegium confirmari.
- 3 Si ex certa scientia fiat, renouat privilegium iam amissum.
- 4 Non censetur confirmatum privilegium subreptione impetratum. Neque derogatur Concilio generali.
- 5 Si inferatur privilegium confirmandum in confirmatione, tamen si nullum sit talis confirmatio, defenditur vt, probabilius.
- 6 Clausulae vt omnes defectus iuris, & facti suppleantur, aequivalent clausulae ex certa scientia.
- 7 Quid operetur clausula, vt brachium saeculare invocare possit.
- 8 An debeat iudex secularis certificari de iurisdictione cause, vt reuocatur auxilium praestari; Negat aliqui. Sed probabilius est ostendendam esse per summariam informationem, vel authenticam ostensionem litterarum.

Hec non habent locum nisi in privilegij iam concessi confirmatione; solum enim Princeps concessum tibi privilegium confirmare, duplici tamen forma; alia ex certa scientia cognoscendo inquam qualitatem & circumstantias privilegij quod confirmat alia sine tali scientia, & noticia. Si primo modo privilegium confirmet, dicitur confirmare illud ex certa scientia in secundo modo, dicitur confirmare illud in forma communi.

1 Vt autem censetur Princeps confirmare privilegium suum ex certa scientia, id debet explicare, vel in actu signato affirmando expresse ex certa scientia privilegium confirmare; tunc enim in illi credendum est, vel per verba aequalentia, qualia censenda sunt, si dicat se confirmare; non obstante qualibet alia lege contraria, seu de plenitudine potestatis: vel debet explicari in actu exercito, inferendo in confirmatione tenorem privilegij, quod confirmat: sic docet glossam in cap. venerabilis de confirmatione vtili. Bar. in l. privilegia. C. de sacrosancti. Eccl. Felio in c. cum inser. de excep. in princ. & in c. nonnulli de rescript. Suarez alios referens lib. 8. de leg. cap. 18. n. 5. & leg. q. Quando autem sic non explicat, censetur confirmare privilegium in forma communi, hoc est confirmare privilegium eo modo, quo est concessum, & via obiectivam. Quod si contingat privilegium vim non habere, illa confirmatio in forma communi nullas est effectus; quia non intendit privilegium de nouo concedere, casu quo non existat, sed solum intendit approbare, roborare & sub sua speciali protectione accipere, quod factum est, si forte sit aliquid, quod possit accipi. Quapropter saepe Princeps cum privilegia in forma communi confirmat, addere solet ad maiorem explicationem suae voluntatis, se confirmare, sicuti factum est; quae clausula, vt bene expendit Suarez supra num. 7. necessaria non est, sed ex eo solum, quod cognoscatur ex perfecta cognitione, privilegij confirmationem non potuisse intelligi debet esse confirmationem in forma communi, hoc est confirmare privilegium, seu illud approbare, vt de presenti existit, & ita tradit Riccius in rub. de confirmat. vtili, vel inutili, dub. vltim. Felio in cap. inter dilectos, de fide instrum. numer. 13. & in cap. cum venisset de rescrib. num. 2. & sumitur ex cap. 1. cap. quia diuersitatem de concess. praeb. cap. examinata. de confirmat. vtili, vel inutili, & alijs.

2 Veram si Princeps ex certa scientia privilegium confir-

mat habet talis confirmatio vim, & efficaciam renouandi, seu concedendi privilegium si forte vii, vel alia via amissum fuit. Probo, quia vel Princeps cognoscit defectum, & nullitatem privilegij confirmandi, & illa non obstante confirmat: & tunc clarum est talem confirmationem nouae concessioni aequivalere, quia intendit dare illi firmitatem, quoad possit alias intendere facere actum superfluum, inutilem, & frustraneum; qui omnino praecipue in legibus, & dispositionibus Principum vitandus est: si autem Princeps nullitatem privilegij non cognouerit, vel de illa dubius existat, praeterquam quod hoc praesumi non debet contra verba ipsius confirmantis, qui dicit ex certa scientia confirmare adhuc confendus est velle dare privilegium vim & efficaciam, ne cogamur dicere apposuisse illa specialia verba ex certa scientia, inutiliter & frustrane, siquidem non praestant in eo casu aliquem specialem effectum quod si addat, de plenitudine potestatis, intelligendus est, velle confirmare in quantum potest, & necessarium est. sic Tufcus verbo confirmatio ex certa scientia per vocem confirmationem. Suar. lib. 8. de legibus c. 28. n. 22. & alij plures ab eisdem relati.

3 Sed circa hanc confirmationem privilegiorum ex certa scientia.

Aduerto primo non censenda esse confirmata privilegia quae subreptione, & falsa causa impetrata sunt nisi expresse Princeps dixerit se confirmare non obstante subreptione priorum quia hic est defectus commissus in ipsa privilegij consecutione, qui non praesumitur cognitus a Principe, tum etiam quia Princeps non intendit confirmare, nisi privilegium concessum: privilegium autem subreptione impetratum, nunquam concessum fuit, & ita docet Panotm. in cap. inter dilectos de fide instrum. n. 8. Et in ibi. n. 6. & in cap. 2. de rescri. num. 44. Rota dec. 1. in nouis, tract. de confirm. vtili, vel inutili. Suarez lib. 8. de legib. c. 9. n. 3.

Aduerto secundo non censeri confirmata, quae generali concilio renouata sunt: nisi expresse derogatio huius reuocationis addatur, quia non praesumitur velle legi a Concilio stabilitate derogare ob concessionem ita generaliter factam: quod enim multorum consensu stabilitum est, maiori auctoritate est firmatum, ac proinde maiori & speciali reuocatione indiget, ita Suarez n. 5. Eman. Rodriq. tom. 1. regul. qq. 8. art. 10. in medio vbi alios allegat.

3 Aduerto tertio si privilegium confirmatur inferendo in confirmatione privilegium confirmandum, & hoc nullum sit vel quia reuocatum a Principe speciali reuocatione, vel quia renouatum a privilegio existimat Suarez lib. 8. c. 19. n. 4. non censeri confirmatum, nisi fiat mentio reuocationis eius vel addatur clausula generalis, non obstantibus &c quia non praesumitur Princeps scire illam reuocationem, aut renouationem quia est de re & facta speciali, quod princeps praesumitur ignorare iuxta de censur. in c. secus vto affirmat esse dicendum si princeps diceret expresse se ex certa scientia, vel ex plenitudine potestatis privilegium confirmare. Verum probabilius existimo in omnibus his casibus privilegium manere confirmatum tum quia diximus in princ. huius §. & cons. nit ipse Suarez c. 18. n. 5. tenorem privilegij inferunt in confirmatione aequaliter clausulae ex certa scientia quodque satis probatur ex cap. venerabilis de confirm. vtili, vel inutili, & ibi gloss. & Panotm. Ergo debet aequaliter in valore & efficacia tum quia si huiusmodi scientia reuocationis, aut renouationis non praesumitur quia est de re sp. cui ad factum pertinente & obinde non censetur renouatum privilegium neque etiam censetur renouatum & confirmatum quando per non vsum fuerit amissum, quia etiam hic defectus est specialis & pertinet ad factum, ac proinde in nullo casu reuocabitur privilegium nullum, quod est contra communem sententiam.

4 Aduerto quarto in confirmatione privilegiorum solere apponi clausulam quae suppletur omnes iuris, & facti defectus si qui interuenierint in eisdem hoc est in privilegijs, quae confirmantur: sic appositus Sixtus V. & Paulus IV. in confirmatione privilegiorum minoribus facta prout refert Eman. Rodriq. tom. 1. qq. reg. q. 8. n. 15. & pro nostra Societate in Bulla adu. ad Greg. XIV. & a Paulo V. eadem clausula habetur quae verba nihil speciale videtur addere confirmationi ex certa scientia, sed solum apponi ad maiorem claritatem, & euentiam, quia nec suppletur defectus subreptionis: si qui interuenit, quia hoc est contra naturam privilegij confirmatorij & tradit Eman. Rodriq. scrib. n. 15. Suarez c. 20. circa finem. 12. neque tamen supplet defectus & inuoluntates privilegij vt si sit spur. 5. excomm. unicus, & irregularis quia haec specialem neque tamen reuocant, & clausula generalis non videtur sublastra neque etiam supplet alios defectus naturales, quia vel ibi suppleri non possunt, vel saltem non possunt licite vt bene dicit Host. in cap. 1. de translat. & Felio in cap. sciscitatis, de rescrip. num. 4. Suarez, & Emanuel. supra. Ergo nihil est quod per illam clausulam specialiter suppleatur, quod per confirmationem ex certa scientia suppletur non fit